

pričelo gorjeti pri g. Fišlu v Limerzahu. Zgorela je šupa s slamo. Fabriška požarna bramba je takoj prišla, a posrečilo se je le bližnja poslopja ohraniti. Škoda je za 16.000 K. Neznano je, kako je ogenj nastal.

Iz zapora pobegnil je zaradi tatvine zaprti zidar Joh. Hofer.

V spanju zgorel je v Krassnitzu posestnik Weichboth. Bil je na premiiranju živine, kjer je dobil 100 kron. Ko je truden domu prišel, vsedel se je k mizi poleg goreče sveče in je zaspal. Nesreča je hotela, da se mu je obleka zažgala. Ko se je vsled bolečin zbudil, imel je take opekline, da je čez par dni v bolnici umrl. Ponesrečeni zapušča vdovo in 5 otrok.

Smrt gasilca. Pri vaji gasilnega društva v Flattachu padel je gasilec Jos. Angermann iz strehe in obležal mrtev. Bil je na strehi in držal cev v roki. Neka krava pa je stopila na cev ter jo na ta način potegnila in gasilca iz strehe vrgla.

Grozil je s požigom kočar Naprečnik v Magdalenbergu svojemu sosedu, kateri je proti njemu pri sodnji obtožilo pričal. Naprečnika so zaprli.

Nevaren je šele 21 letni Nace Šanija iz Granitzala. Pretkaznovan je že večkrat. Zdaj so ga zopet zaradi tatvine in ker je neko tele kastriral, tako da je poginilo, zaprli.

Tat. Fant Leopold Konečnik v Schönweg je poskusil trgovcu Maier 20 kronski bankovec ukrasti. Trgovec pa ga je zasačil in se bode imel mladi tat pri sodnji zgovarjati.

Ponarejene krone so izdajali neznani zlikovci v občini Ruden. Tudi v Celovcu se je izdajalo take krone. Pozor!

Iz konja padel in jako težko ranil se je 15 letni sin kovača Albrechta pri Celovcu. Odpeljali so fanta v bolnišnico.

Vboga deca! V občini Schlatten padlo je 1½ letno dete vžitkarice Marije Greibe v posodo z vrelo svinjsko krmo. Nesrečni otrok lje na opeklinah čez par dni umrl.

Pobegniti je hotel iz Greifenburga laški zidar Jos. Leschiutti. Preje je bil napravil 200 kron dolgova. Zasačili so ga in zaprli.

Zaprli so v Granicu frizerja Viktorja Hammer, ker je pri trgovcu Kellermann več revolverjev ukradel. Hammer je že večkrat predkaznovani tat.

Zločinsko pobalinstvo. Iz Tultschniga se poročila, da je tam ponoči neznanec zažgal stanovanjski voz akrobatove družine Burghardt. V vozu so spali akrobat, njegova žena in 7 otrok. K sreči so ogenj pravočasno opazili in pogasili. Burghardt in njegova žena sta pri rešilnem delu več opeklin pridobila.

Vlom. V Sv. Salvatorju vlomil je neznanec tat v jedilno shrambo krčmarja Öltschnegger in je ukradel za 100 kron jedil.

Nepredvidnost. Voznik F. Polak na gradu

Nov poljedelski minister.

Poročali smo že zadnjič, da imamo zopet novega poljedelskega ministra v osebi dr. Franca Zenker, katerega sliko danes prinašamo. Zenker je jurist in pride v poljedelsko ministerstvo kakor Pilatus v »kredo.« Seveda

Dr. Franz Zenker,
der neue österreich. Ackerbaumminister.

je Čeh. Rojen je bil 1. 1856, l. 1884 pa je prišel v juščino ministerstvo. Potem je bil 12 let dvorni svetnik pri upravnem sodišču. Zdaj pa so ga iz bogve kakšnih tajnostnih vzrokov za kmetkega ministra naredili. In jahal bode svoje paragrate, — po kmetkega hrbitu . . .

Rain pri Grafensteinu čistil je nabasano pištolo. Ta se je sprožila in je zadela Polaka v noge ter ga jako težko ranila.

Tatvina. V St. Veitu na Glani vlomili so tatovi v hotel „Stern“ in ukradli hlapcu 500 kron denarja.

Utrujenost izginje!

Kolikor sredstev se danes tudi za vse priporoča, izginejo vendar večidel tako hitro, kakor so prišla. Ne doprinaša se jim zaupanja, ker ne morejo pokazati na v dolgi vrsti let priznanih uspehov in preiskusnega vpliva. Kako drugač

SCOTTOVA EMULZIJA

to že 37 let od zdravništva in lajkov izborno znano kreplivo in zdravilno sredstvo.

Osebam, ki so preveč delale in ki vkljub utrujenosti ne morejo z delom ponehati, je raba Scottove emulzije, ki jo je par mesecev nadaljevali, jako priporočati. Ugodni vpliv tega preparata na veselje do jesti in telesne moči se bode kmalu opazil; roko v roki z njim bode zopetno vzbujanje svežega poguma in novih življenskih moči.

A mora biti pristna Scottova emulzija.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobi v vseh apotekah. Proti vposiljati 50 h v znamkah na SCOTT & BOWNE, z. z. o. z., Dunaj VII, in pod pozivom na ta list se zgodi enkratna doposiljatev poizkušnje po eni apoteki.

Čilski ali apnenski dušik.

Tudi v malih kmečkih gospodarstvih ne zadostuje dandanašnji hlevski gnoj, ampak treba je dati ti ali oni rastlini dušika v obliki umetnih gnojil. Da se to zgodi v večjih novodobnih gospodarstvih, se razume samo ob sebi.

Dušičnatim gnojilom spadajo zlasti čilski solitar, apnenski dušik in žveplenokisli amonijak. Od teh gnojil dajejo ravno kmetovalci prednost čilskemu solitru pred apnenskim dušikom. Tudi žveplenokisli amonijak rajši uporabljajo nego apnenski dušik. Seveda je znan učinek čilja kot posebno hiter, ker naravnost dela čudeže pri poletnih pridelkih, pa tudi pri posebno pozni jesenski setvi zaradi priložne uporabe (natrosi se po setvi).

Pa tudi v slučajih, kjer se ne gre za takojšnjo učinkovanje, se brani poljedelec — in ravno zopet mali kmetovalec, uporabljati apnenski dušik, češ da je imel neuspehe; hud sem na to umetno gnojilo ko zeleni kušar, rekel mi je pred kratkim kmetovalec. Pa ni imel tako neprav ta kmet; kajti po raztrošenju apnenskega dušika se tvori dve vrsti rastlinskih strupov: cijanamid (Zyanamid) in dicianamid (Dizyanamid). Neuspehi pa izvirajo le od napačne uporabe tega gnojila ali pa je kriva slabo obdelana zemlja. O tem pa par besedij na koncu članka.

Stavljen vprašanje: čilski ali apnenski dušik? hočemo obravnavati zaradi tega, ker je ravno sedaj — in če sem dobro poučen vsled pojavljenja »rumene mrzlice« in zaradi pomanjkanja delavcev v čilski provinci (Južna Amerika) — cena čilskemu solitru nenehno visoka in bo še poskočila, ker ta produkt kmetovalci izvanredno radi uporabljajo. Temu nasproti pa je apnenski dušik, pri katerem se — kakor je znano — dušik iz zraku v veleumnih napravah kemično veže z apnom, sedaj primeroma po ceni, ker se tu intam otvori se nadaljne take trdke in tovarne. Žveplenokisli amonijak je skoro ravnatko drag kakor čilski solitar in bo najbrž tudi poskočila njegova cena.

Z apnenskim dušikom damo toraj dandanes zemlji redilne snovi »dušika« najbolj po ceni.

Po poročilu kmetijskega tednika za saksonsko provinco št. 29, so razlike glede cen sledeče: funtni odstotek dušika v čilju stane 95 pfenigov, funtni odstotek dušika v apnenskem dušiku (17 do 20% blaga) pa pride na 59 pfenigov (pfenig približno naš vinar). Razlika, preračunjena na 15% gnojilo, znaša pri meterskem stotu okroglo 2 marki (marka ja približno naša krona), ker stane apnenski dušik sedaj 9 mark 15 pfenigov tovarnine prosto na postajo postavljen, medtem ko znaša kpnina za čilski solitar po tem — kje leži postaja, 11 mark 15 pfenigov do 11 mark 40 pfenigov. Da se pri taki razliki tudi pri manjših naročilih dušičnatih gnojil lahko prihrani denar, je jasna, in iz tega vzroka bo se na to oziral vsak trezno misleči kmetovalec.

Strah, da bi imeli pri uporabi apnenskega dušika neuspehe, je odveč, če uvažujemo to-le: Prvič: apnenski dušik se mora raztrositi približno 8 dni pred setvijo. Drugič: apnenski dušik se naj uporablja v zemlji, ki je lepo obdelana, oziroma v zemlji, ki ima dosti bakterij! S tem se omogoči tvorjenje že omenjenega strupenega cijanamida i. t. d. še pred kaljenjem; ravnatko je omogočeno dovolj naglo pretvarjanje teh produktov v amonijak — delo, katero obskrbi bakterije — da se izključi škodljivo učinkovanje na kali. Na močvirni zemlji ni pričakovati z apnenskim dušikom uspehov, na peščeni zemlji pa so uspehi še dobri, če se pognoji še s hlevskim gnojem v svrhu pomnoženja bakterij. Apnenski dušik uporabljamo tudi kot gnojilo čez setov. toda raztrositi ga moramo dovolj rano; za ozimino meseca svečana. Prevlačenje (branje) je neobhodno potrebno. Nekteri kmetovalci niso hoteli uporabljati

čilskega solitra za to, ker se zelo praši (kadi). Tem je odpomoglo s tem, da se pripravljajo apnenski dušičnat gnojje sedaj tudi brez prahu. Za zatiranje repnic, repnice, grintave zeli, česnovke, za kar je apnenski dušik pripraven, če ga dovolj rano trosimo (ko se kažejo na repici 2 do 3 lističi), se uporablja v mogoče razdrobljeni obliki, drobno prašku. V slučaju, kjer se se le potem, ko že rastline rastejo, pokazati treba gnojenja z dušičnatimi gnojili (n. pr. da setev prarastlinske škodljivce), mora se seveda uporabljati čilski solitar. Pri že večjih rastlinah škoduje apnenski dušičnat gnojje manj: učinkovanje pa v tem slučaju nikdar ni hitro kakor pri čilju.

Ako posluša kmetovalec svet, uporabljati po možnosti apnenski dušik, ne bo si le prihranil mnogo kronice, ampak sodeloval bo tudi pri uravnavanju se bodo kmalu skrčila naročila za solitar in bode potem padla; pa tudi cena žveplenokislemu amonijaku bode šla navzdol. Na stavljen vprašanje: Čilski ali apnenski amonijak? velja se daj le edino ta odgovor: Kjer-le in če sploh je mogoče, nadomesti se naj — ne oziraje se na hlevski gnoj in zeleno gnojenje do nadalje z apnenskim dušikom.

R Steppe, kmetijski učitelj
(»Gosp. glasnik«.)

Stalni zaslužek v lastni hiši se zasigurne s pridobitvijo lahko stikarjajo na priznani mašini za hitro stikanje, Palatin (Primastrickgarn). Prospekt zastoji. Podjetje za pospešeno mačega dela Karl Wolf, Dunaj VII, Mariahilferstrasse 82.

Da so ure svetovnoznane firme Max Böhmel, Dunaj, Margaretenstr. 27/51 najbolje, ni danes več dvoma. Za obstoj te firme dokazuje jasno, da pelje le ure, zlato in srebro v najboljši kakovosti in naj se vsakdo v slučaju potrebe to firmo obrne. Preje pa se naj zahteva nov fabrični seznam 5000 slikam, ki ga dobi na zahtevo vsakdo zastoj in franco.

Tržna poročila

Ptuj, tedenski sejem dne 2. oktobra 1912.

Vrsta	Mera in teža	Sred.
		K
Pšenica	50 kil	11
Rž	50 kil	10
Ječmen	50 kil	10
Oves	50 kil	10
Koruzna	50 kil	10
Proso	50 kil	—
Ajda	50 kil	—
Krompir	50 kil	3
Fižol	50 kil	od 9 do 14
Leča	1 kila	—
Grah	1 kila	—
Kaša	1 liter	—
Pšenični gris	1 kila	—
Riž	1 kila	—
Sladkor	1 kila	od 1 do 1
Češplje	1 kila	—
Čebula (luk)	1 kila	—
Kimel	1 kila	—
Brinjeve jagode	1 kila	—
Hren	1 kila	—
Zelenjava	1 kila	—
Ustna moka	1 kila	od 1 do 1
Moka za zemlje	1 kila	od 1 do 1
Polentna moka	1 kila	—
Goveje maslo	1 kila	2
Svinjska mast	1 kila	2
Špeh frišni	1 kila	1
Špeh okajeni	1 kila	2
Zmavc	1 kila	1
Sol	1 kila	—
Surovo maslo	1 kila	—
Sir, štajerski	1 kila	—
Jajca	25 kom.	2
Goveje meso	1 kila	od 1 do 1
Telečje meso	1 kila	od 1 do 1
Mlado svinjsko meso	1 kila	od 1 do 1
Drevesno olje	1 kila	—
Rips olje	1 kila	—
Sveče, steklo	1 kila	—
Milo navadno	1 kila	—
Zganje	1 liter	—
Pivo	1 liter	—
Vinski jesih	1 liter	—
Mleko, frišno	1 liter	—
Mleko brez smetane	1 liter	—
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	9
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	7
Lesni ogelj trdi	hektoliter	2
„ mehki	„	1
Premog (Steinkohle)	100 kil	od 3 do 2
Mrva	50 k.	od 3 do 3
Slama (Lager)	50 kil	3
Slama (stelja)	50 kil	2
Zelje	1 glava	—

Mestni urad ptujski, dne 5. oktobra 1912.